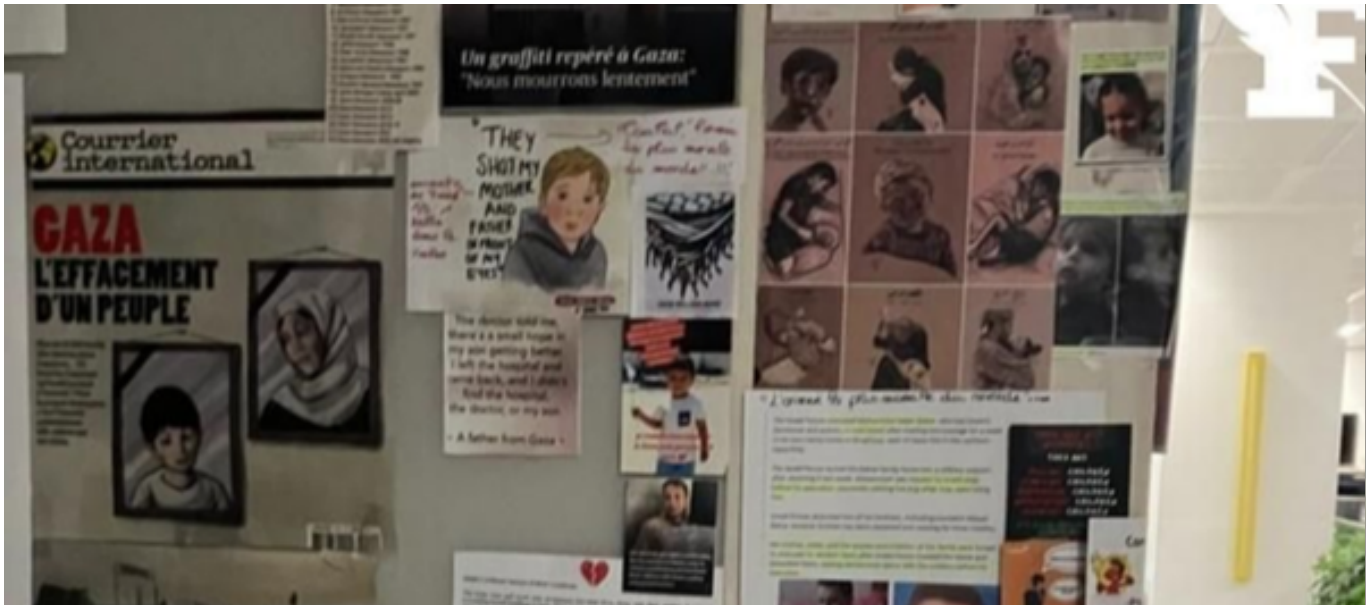

Ruzie tussen Frankrijks bekendste kranten over Israëls oorlog in Gaza past in hedendaagse cultuurstrijd

Posted on 24 december 2024 by René ter Steege

De redactie van de Franse krant *Le Monde* is volgens de grote concurrent *Le Figaro* diep gespleten over Israëls oorlog in de Gazastrook. 'Waarbij journalisten die Israël haten en Hamas vergoelijken de toon zetten', aldus de schrijfster van een stuk in de rechtse *Le Figaro*. Deze Eugénie Bastié noteert een 'sfeer van omerta' bij de rivalen. Veel redactieleden ergeren zich volgens haar aan de 'pro-Palestijnse houding' van de krant, maar achten het raadzaam te zwijgen. Niemand wil dan ook met zijn naam in de krant.

Het artikel van ruim drieduizend woorden verscheen op 17 december. Er staan foto's bij van de 'muur van Gaza' in de onlangs betrokken redactieruimte van *Le Monde*: een wand met knipsels uit Engels- en Franstalige kranten vol stukken met 'genocide' in de kop en pijnlijke karikaturen. Zoals die van een vrouw in Gaza met haar dode kind in de armen. Journalisten vragen haar: 'Maar u veroordeelt Hamas toch wel?'

Wrevel over de adjunct-chef Buitenland

Sommige van die karikaturen zijn volgens *Le Figaro* ronduit antisemitisch of spelen in op complottheorieën over Joden. 'Alles op die muur ademt een haat tegen de joodse staat,' aldus Eugénie Bastié. Haar uiterst polemische stuk staat achter een betaalmuur, maar is gratis toegankelijk op onder meer tribunejuive.info. Dat de *Tribune* het eens is met de strekking van het stuk mag geen verrassing zijn, want eerder betichtte het *Le Monde* van 'het permanent lynchen van de joodse staat'.

Bastié citeert een anonieme collega bij *Le Monde* die zich ongemakkelijk voelt bij het passeren van de muur en de daarop aanwezige 'trash'. Ze vermeldt wrevel onder journalisten over de adjunct-chef van de buitenlandredactie, Benjamin Barthe. Hij was lang de correspondent van de krant in Israël en de bezette Palestijnse gebieden. Barthe werd eerder fel aangevallen door onder meer het zeer rechtse blad *Valeurs Actuelles*, dat ook zijn militante 'en antisemitische' Palestijnse echtgenote op de korrel nam. Zij zou zich hebben verheugd over de door Hamas aangerichte gruwelen op 7 oktober vorig jaar, waarna Israël begon met volgens sommigen een genocide in Gaza.

Een journalist van *Le Monde* vindt volgens *Le Figaro* dat zijn krant het aflegt tegen *The New York Times* als het om objective verslaggeving over Gaza gaat, een collega zegt zelfs dat de zeer linkse krant *Libération* 'pluralistischer' verslag doet van het conflict.

In haar diatribe constateert Bastié een generatiekloof op de redactie van *Le Monde*. Journalisten jonger dan veertig zouden veelal aanhanger zijn van de ultralinkse, pro-Palestijnse en in antisemitische hondenfluitjes grossierende politicus Jean-Luc Mélenchon, overigens een man van in de zeventig. 'Ouderen' ter redactie zouden gematigder, minder anti-Israëlische standpunten innemen. Bastié ondergraaft daarmee een beetje haar eigen analyse, want de door haar verketterde Barthe is 52.

Verslaggeving en commentaren zijn strikt gescheiden

Het mediarelletje valt samen met de viering van Le Mondes 80-jarige bestaan op 18 december, misschien was dat ook de bedoeling. Hoofdredacteur Jérôme Fenoglio

liet Bastié in een reactie weten: 'Benjamin Barthe is een uitstekend journalist en Midden-Oosten specialist die al geruime tijd het voorwerp is van een heftige campagne.'

Bastié' s artikel is des te opvallender, omdat *Le Figaro* jegens Israël en Gaza een lijn aanhoudt die weinig afwijkt van die van de concurrent. Zeker, *Le Monde* is, behalve veel uitvoeriger, harder in zijn veroordelingen van Israël. Dat land wordt bestuurd door 'nationalistische en xenofobe pyromanen', schreef een redacteur ooit. De conservatieve *Figaro* is goeddeels pro-Israëlisch, maar zonder blindheid voor de gruwelen die Israël aanricht. Beide kranten houden verslaggeving en commentaren strikt gescheiden en beschikken over prima experts voor analyses en achtergronden.

Het imperium Vivendi

Eugénie Bastié behoort daar met haar schrille toon niet toe; zij richt zich vooral op wat zij beschouwt als woke uitwassen en de dreigende islamisering van de Franse samenleving. Ze maakt deel uit van een elite van jongere, uiterst conservatieve, literair angehauchte journalisten die Israël beschouwen als vitaal voor het Westen en veinzen kritiek te verwarren met een aanval op Israëls bestaansrecht.

Bastié is niet alleen een ster van *Le Figaro*, maar ook van rechtse tot zeer rechtse media die behoren tot het imperium Vivendi van Vincent Bolloré, de 'Franse Rupert Murdoch'. Vivendi's media – *Le Figaro* behoort daar (nog) niet toe – trekken de laatste jaren steeds meer kijkers, luisteraars en lezers. Zuur-links rekent haar tot de 'fachosphère' van intellectuelen en media die hun minder ideologisch bevlogen concurrenten graag verketteren als 'woke', pro-immigratie, fans van #MeToo en pro-Palestijns.

In die cultuurstrijd past het mediarelletje tussen Frankrijks bekendste kranten. De net 80 geworden *Le Monde* is intellectualistisch en liberaal-links gebleven, waar de Franse samenleving steeds verder opschoof naar populistisch rechts. Ondanks alle vermanende commentaren van *Le Monde* (betaalde papieren oplage: 501.000) blijft Marine Le Pen favoriet om de volgende presidentsverkiezingen te winnen. *Le Figaro* (oplage 356.000) bleef robuust rechts, maar werd de laatste jaren wel wat 'volkser'.

De ‘muur van Gaza’ dient verwijderd te worden

De zo fel aangevallen *Le Monde* kwam afgelopen vrijdagmiddag met een reactie op het gewraakte stuk ‘nadat een aantal lezers en lezeressen er hun ongerustheid over hadden uitgesproken’. Vreemd, want lezers van *Le Monde* worden liever niet betrapt op het lezen van *Le Figaro*. Maar goed, het uitvoerige weerwoord onder de kop ‘aan onze lezers’ komt neer op: Eugénie Bastié’s stuk deugt van geen kant. En de ‘muur van Gaza’ staat niet in de redactieruimte, maar in een nabij kantoor van een administratief medewerker. Wel kreeg deze het dringende verzoek de gewraakte knipsels en cartoons te verwijderen. *Le Figaro* meldde dat even later online in een paar triomfantelijke zinnen.

***René ter Steege** is journalist, schrijver en vertaler. Hij vertaalde het boek **‘De laatste dagen van Samuel Paty’** over de terroristische moord op een Franse leraar. Het boek is overal te koop, zoals in de **winkel van Wynia’s Week**.*

***Wynia’s Week** verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video’s en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Kijk **HIER**. Hartelijk dank!*